

Ineras kundplan för regioner

2023–2025

Inledning

Inera är ett bolag som är helägt av regioner och kommuner, både via direktägande och via Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Ineras vision

En trygg och jämlik välfärd.

Ineras mission

Vi utvecklar framtidens välfärd.

Ineras verksamhet

Inera är kommunernas och regionernas digitaliseringsbolag med uppdrag att utveckla välfärden.

Ineras verksamhet beskrivs och regleras via flera styrande dokument:

- Ineras ägardirektiv 2022–2023
- Ägaröverenskommelse – ägarnas samverkan via Inera
- Ineras strategi 2020–2025

Ovanstående dokument kompletteras med kundplanen.

Ineras treåriga kundplan för regioner 2023–2025 beskriver Ineras satsningar och mål utifrån regionernas prioriterade fokusområden och tas fram i samverkan med regionerna. Motsvarande plan tas fram för kommunernas behov och vissa initiativ som stödjer såväl kommuner som regioner kommer att finnas i båda planerna.

Kundplanen är en plan baserad på den information kring behov och önskemål som just nu finns tillgänglig. Vartefter reviderade behov och önskemål framkommer kan planen i samråd med Sveriges regioner också komma att behöva revideras. Planen ska ge vägledning för Ineras arbete framåt, men planen utgör inget bindande åtagande för vare sig enskild region eller för landets regioner kollektivt. Det är först när en enskild region beställer en specifik tjänst som ett bindande åtagande uppstår. Inera kommer inte fakturera en region förrän det finns ett avtal om att Inera ska tillhandahålla en eller flera tjänster till en region.

Ineras uppdrag

Inera ska på uppdrag av ägarna skapa förutsättningar för både nationell samverkan och för samverkan mellan regioner och kommuner, vilket möjliggör ett resurseffektivt och ändamålsenligt nyttjande av digitaliseringens möjligheter.

Ineras uppdrag är att, med beaktande av den kommunala självstyrelsen, möta de behov som finns i kommuner eller regioner och på så sätt skapa mervärde hos invånarna. I enlighet med ägardirektivet ska Inera på ägarnas uppdrag "samordna, tillhandahålla och utveckla sektorsspecifik samverkansarkitektur, infrastruktur och tjänster och lösningar till kommuner och regioner samt bolag och organisationer som de utövar ett rättsligt bestämmande inflytande över".

Ineras tjänsteutveckling och tjänsteutbud ska så långt som möjligt utgå ifrån, styras av och samverka med nationell digital infrastruktur. Fokus för Ineras verksamhet ska ligga inom områden som avser behovet av digital samverkan och förutsättningar för informationsutbyte mellan regioner och regioner, kommuner och kommuner eller mellan kommuner och regioner.

Inera ska ta fram av ägarna överenskomna tjänster och lösningar till stöd för digitalisering och verksamhetsutveckling inom områden där marknaden ensam inte bedöms kunna tillgodose ägarnas behov och intressen. Gemensamma tjänster och lösningar ska ta hänsyn till att Sveriges regioner och kommuner har kommit olika långt vad gäller graden av digitalisering. Ineras tjänster och lösningar ska utformas så att de möjliggör för kommuner och regioner att själva styra och utveckla sina verksamhetsprocesser. Ineras produkter och tjänster ska aktivt motverka riskerna att etablera tekniska eller andra för regioner och kommuner försvårande eller fördyrande stuprör, inte minst inom områden som bör hanteras på nationell nivå för hela den offentliga sektorn.

De tjänster Inera tillhandahåller ska uppfylla ett men helst två eller flera av följande kriterier:

- kräver gemensam digital infrastruktur för att skapa värde
- hanterar information över huvudmännens organisationsgränser
- stödjer regioner och/eller kommuners långsiktiga digitaliseringsmål

Finansiering

Ineras verksamhet finansieras helt och hållet av beställningar från kunderna. Varje tjänst eller utvecklingsinsats prissätts och kunderna förbinder sig till priset genom kundavtal eller genom erbjudande när det gäller nya utvecklingsinsatser.

Ineras prissättning ska vara rättvisande, transparent och så långt som möjligt baseras på faktiskt nyttjande. Utgångspunkten vid prissättning ska vara självkostnad och med beaktande av hela livscykeln. Ineras infrastruktur och tjänster finansieras antingen utifrån faktiskt nyttjande eller genom gemensam finansiering baserad på invånarantal, beroende på tjänstens karaktär.

Målbild 2025

Inera har tillsammans med regioner arbetat fram en strategi till år 2025, med övergripande mål som ger en inriktning för bolaget, vilken beslutades av ägarna på Ineras ägarråd. Strategin fokuserar på de grundläggande förutsättningar som, i samspel med marknadens innovationskraft, förväntas ge mest effekt för verksamhetsutvecklingen hos kommuner och regioner. Det är Ineras kunder, regioner och kommuner som tillsammans med Inera avgör vilken utveckling som ska genomföras. Inera kommer i högre grad än hittills att fokusera på digital infrastruktur och arkitektur, men kommer även fortsättningsvis att upprätthålla nationella och samhällsviktiga tjänster där det skapar skalfördelar och effektivitet. En viktig del av samhällsinfrastrukturen, både regionalt och nationellt, är 1177.

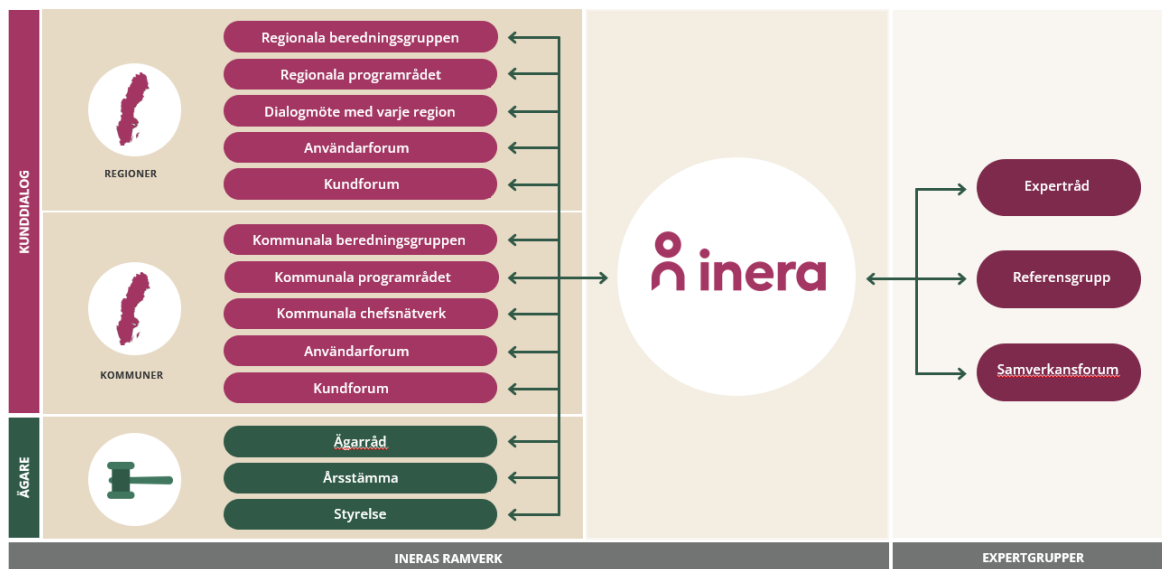
Ineras målbild för 2025 tar utgångspunkt i regioners och kommuners behov och mål. I Ineras strategi beskrivs Ineras målbild i samklang med vision 2025 vars mål är att år 2025 ska Sverige vara bäst i världen på att använda digitaliseringens och e-hälsans möjligheter i syfte att underlätta för människor att uppnå en god och jämlik hälsa och välfärd samt utveckla och stärka egna resurser för ökad självständighet och delaktighet i samhällslivet.

Ineras målbild 2025

- Inera är den naturliga parten för nationella satsningar och nationell digitalisering för regioner och kommuner.
 - All informationshantering är trygg och säker med hög tillit.
 - Både individen och verksamheten har tillgång till rätt information.
 - Individen kan både följa sina ärenden och vara medskapare i de samhällstjänster som Inera tillhandahåller för regioner och kommuners räkning.
 - Inera utgör den viktigaste plattformen för samverkan mellan det offentliga uppdraget och privata utförare.
-

Ineras styr- och förankringsmodell

Ineras ramverk ur regionalt perspektiv

Inera har ett ramverk som beskriver Ineras kunddialog och ägarsamverkan kring styrning och förankring av bolagets verksamhet.

Ägarrådet är Ineras högsta beslutande organ. Ägarrådet beslutar om styrande principer samt hur aktieägarna ska samverka inom ramen för det gemensamt ägda bolaget. Årsstämman fastställer ägarrådets beslut samt årsredovisning och revisionsberättelse. Ineras verksamhet leds av en styrelse som ska verkställa ägarnas beslut på ägarråd och årsstämma samt svara för bolagets organisation och förvaltning.

Separata avtal tecknas mellan Inera och respektive region avseende köp av de tjänster som regionen har beställt.

Ineras regionala beredningsgrupp utgör ett beredningsorgan gällande strategiska vägval av övergripande karaktär vid större strategiska satsningar som har verksamhetspåverkan på regionerna, samt bereder Ineras kundplan för regioner och budget. Beslut fattas inom varje region. Regionala beredningsgruppen utgör för Inera en kanal till regiondirektörsnätverket och hälso- och sjukvårdsdirektörsnätverket för att säkerställa kommunikation gällande större strategiska satsningar som har verksamhetspåverkan på regionerna. Ägarfrågor kan vid behov beredas i regiondirektörsnätverket där även större omfattande kundfrågor kan lyftas.

Ineras regionala programråd ger rekommendationer gällande kund- och verksamhetsfrågor till Inera och bistår med strategiska ställningstaganden samt förankring utifrån ett regionalt perspektiv kring målbilder, tjänster och projekt. Programrådet stödjer Inera i framtagande av Ineras kundplan för regioner.

Inera har även dialogmöten med varje region två gånger per år. Då träffar Ineras ledning regionen och dess ledning för dialog om det gemensamma arbetet framåt samt diskussion om aktuella frågor.

Utöver Ineras styrnings- och förankringsorganisation finns olika typer av expertgrupper knutna till Inera. De utgör ett viktigt stöd för utveckling och förvaltning av Ineras tjänster, men ingår inte i den formella styrningen av Inera.

I kunddialogen har Inera både användar- och kundforum. Ineras användarforum syftar till att främja användningen av Ineras tjänster och möjlighet att lyfta frågor av funktionell karaktär samt vara en kanal för informations- och erfarenhetsutbyte. Kundforumen finns till för att fånga behov och föra dialog kring vilka tjänster som kunden kan beställa samt kring nuvarande och kommande tjänsteportfölj.

Ineras stöd till regionernas satsningsområden

Inera har identifierat fyra olika satsningsområden för att möta regionernas verksamhetsutveckling de kommande åren. Nedanstående leveranser och aktiviteter förutsätter finansierade beställningar från regionerna, som på kortare sikt under 2023 är i stort sett säkerställda och på längre sikt under åren 2024 och 2025 är mer att betrakta som inriktningar. Beställningar hanteras inom ramen för Ineras ordinarie berednings- och budgeteringsprocess. Utöver denna kundplans beskrivna leveranser och aktiviteter för 2023 – 2025 tillkommer interna beroenden och förutsättningar som krävs för att realisera leveranser i kundplanen och som kan påverka prioriteringar.

Gemensam digital infrastruktur

Inera upprätthåller sedan många år både arkitektur och gemensam digital infrastruktur åt regioner och kommuner.

Ett av de stora områdena kommande år är att arbeta med identitet och behörighet, ofta förkortat IAM. Det innebär att medarbetare inte ska behöva använda sin privata e-legitimation i tjänsten och inte behöva använda flera e-tjänstelegitimationer för att utföra sitt jobb. En kommun eller region ska kunna välja en sektorsberoende lösning för medarbetarna att säkert identifiera sig på, som sedan accepteras i kommunikation med andra organisationer. För att nå dit behövs tydliga spelregler som sätts upp i samverkan mellan myndigheter, regioner och kommuner och som även ska fungera för privata utförare.

Ett annat område som är prioriterat för både kommuner och regioner är att arbeta med standarder och upprätthålla gemensamt överenskomna specifikationer för informationsutbyte. Både regioner och kommuner behöver modernisera och möjliggöra tillämpning av flera standarder för utbyte av information.

Inom området hälso- och sjukvård behövs vidmakthållande och vidareutveckling av de 100-tals tjänstekontrakt (jfr API) som redan är i bruk, exempelvis tjänstekontrakten för journal- och läkemedelsinformation. Det behöver också utvecklas nya gemensamt överenskomna specifikationer för nya tillämpningsområden.

Ett kommande arbete är API:er i välfärdsteknik, där fokus initialt bör koncentreras på trygghetsskapande teknik, med gränssnitt (API:er) som är möjliga att påverka. Synergier finns med området egenmonitorering. Ett fördjupat arbete både inom egenmonitorering och API:er i välfärdsteknik kan komma att resultera i någon form av infrastruktur på nationell nivå, som ett komplement till gemensamma specifikationer.

Fler av Ineras tjänster och infrastruktur kommer behöva anpassas till ny samverkansarkitektur och uppdaterade referensarkitekturer, såsom IAM.

Inera erbjuder också stöd till kommuners och regioners digitalisering genom Arkitekturgemenskapen, en samverkansplattform där kunskap inom olika frågor kan utbytas.

Ineras initiativ till stöd för gemensam digital infrastruktur

2023

- Identitet och åtkomst
 - Ny lösning för kortproduktion till SITHS etableras för Ineras kunder.
 - Ny lösning för certifikatutgivning och spärr lanseras för SITHS.
 - Ny administrationsportal för SITHS lanseras.
 - Inera fortsätter arbeta enligt framtagna målbild och strategi för IAM.

- Ny plattform för grunddata och katalog
 - Ny plattform för grunddata och katalog lanseras och migrering av regioner och kommuners information startas.

- Säker digital kommunikation (SDK)
 - SDK införandeprojekt fortsätter att stödja kunders införande
 - Vidareutveckling av adressbok inom ramen för införandeprojektet.
 - Möjlighet för privata utförare att ansluta till tjänsten.

- Nationell patientöversikt (NPÖ)
 - Utredning och översyn vilken information som ska visas i NPÖ från eHälsomyndigheten utifrån ny lagstiftning för Nationella läkemedelslistan (NLL).

- Sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation
 - Förstudie med fokus på juridisk tolkning gällande lagen om Sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation kring informationsdelning. Syftet är att ta fram ett nationellt ramverk som alla huvudmän kan ställa sig bakom.

- Samverkansarkitektur
 - Samverkansarkitekturen uppdateras och vidareutvecklas löpande.
 - Analys av anpassning av infrastruktur för att möjliggöra effektivare hantering av befintliga tjänster samt möjliggöra stöd för nya effektiva informationsflöden.

- Säkerhet
 - Ökad förmåga till proaktivt säkerhetsarbete och övervakning med ett etablerat Security operation center, SOC.
 - Samverkan med regioner inom området säkerhet i de delar där det bedöms relevant.

- Arkitekturgemenskapen
 - Fortsatt arbete med arkitekturgemenskapen för att sprida kunskap och öka samverkan inom området arkitektur, både hos kommuner och regioner.

- Kompetensstöd
 - Inera stödjer regioner och kommuner inom juridiska, arkitekturella och säkerhetsfrågor inom Ineras kompetensområde.
- Terminologitjänst
 - Terminologitjänst klar för anslutning av regioner.
- Egenmonitorering, API:er i välfärdsteknik
 - Hantering i enlighet med förslag från pågående förstudier.
- Plattformer och specifikationer
 - Fler gemensamt överenskomna specifikationer, dvs integrationsprofiler i form av tjänstekontrakt eller andra API:er, för nya tjänster och informationsutbyten tas fram och förvaltas.
 - Roadmap för standarder tydliggörs tillsammans med regioner
 - Ökad tydlighet i dagens tjänstekontraktsförvaltning avseende livscykelhantering
 - Framtagande av strategi och målbild för nästa generations integrationsplattform
 - Realisera förmåga att kunna nyttja standarden FHIR i de fall det bedöms lämpligt och ändamålsenligt
 - Realisera nya plattformar eller infrastrukturkomponenter utifrån de intresseanmälningar och avsiktsförklaringar som är iscensatta.
- Läkemedelstjänster
 - Utökad uppdateringsfrekvens av Svenska informationstjänster för läkemedel, Sil.
- Samverkan myndigheter
 - Förfina strukturer för samverkan med myndigheter
 - Medverka i arbetsgrupper för nationell digital infrastruktur.
 - Avtalsmodell med statliga myndigheter.

2024

- Identitet och åtkomst
 - Leverans av ny utgivningsprocess som sker helt på distans för SITHS.
 - Påbörjar anpassning av tjänster mot IAM-strategi.
- Ny plattform för grunddata och katalog
 - Migrering av regioners och kommuners information slutförs och den befintliga plattformen för HSA stängs ner.
 - Plattformen Grunddata och katalog erbjuds som plattform för Ineras kunder där de kan lägga egna kataloger.
- Sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation
 - Projekt pågår för anpassning av Ineras tjänster till den nya lagen om sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation.

- Samverkansarkitektur
 - Fortsatt utökning av samverkansarkitektur vid behov och förvaltning och uppdatering av befintlig samverkansarkitektur.
 - Fortsatt anpassning till samverkansarkitektur vid behov.
- Säkerhet
 - Fortsatt starkt fokus på och samverkan kring it-säkerhetsfrågor.
- Terminologitjänst
 - Fortsatt utveckling av terminologitjänsten.
- Arkitekturgemenskap
 - Fler medlemmar och mer kunskapsområden tillförs.
- Kompetensstöd
 - Inera stödjer regioner och kommuner inom juridiska, arkitekturella och säkerhetsfrågor inom Ineras kompetensområde.
- Plattformer och specifikationer
 - Fortsätta stabilisera integrationsverksamheten och anslutningar
 - Vid behov fortsätta realisera nya plattformar och/eller infrastrukturkomponenter utifrån de intresseanmälningar och avsiktsförklaringar som är iscensatta.

2025

- Identitet och åtkomst
 - Ineras nationella tjänster går att logga in i via federationen Sweden Connect. Inera möjliggör åtkomst till de nationella tjänsterna via federationen.
 - SITHS kan erbjuda andra bärare för SITHS-certifikat, utöver kort och mobila plattformar.
 - SITHS möjliggör kort med trådlös kommunikation för legitimering.
- Ny plattform för grunddata och katalog
 - Plattformen Grunddata och katalog erbjuds som plattform för Ineras kunder kan lägga in egna kataloger.
- Roadmaps
 - Innovation är en inarbetad del av Ineras verksamhet och en del av tjänsternas långsiktiga roadmap.

- Arkitektur och digital infrastruktur
 - Långsiktig plan för grundläggande förutsättningar verksamhetsutveckling med hjälp av digitalisering.
 - Strukturerade omvärldsanalyser för Ineras uppdrag.

- Kompetensstöd
 - Inera stödjer regioner och kommuner inom juridiska, arkitekturella och säkerhetsfrågor inom Ineras kompetensområde.

Nära vård

Omställningen till nära vård pågår i alla regioner och även i kommunerna. Nära vård innebär ett nytt sätt att arbeta, ett patientcentrerat sätt. Insatser kring hälsa, vård och omsorg ska utgå från individens behov och förutsättningar samt anpassas efter vad som är viktigt för den enskilda personen. Nära vård innebär att resurser från sjukhusvården flyttas till primärvården. En närmare samverkan mellan patient och närstående samt aktörer i både regioner och kommuner etableras, för att åstadkomma ett mer sammanhängande vårdflöde. Individens egen delaktighet är avgörande för den nära vården och digitalisering är en viktig grundförutsättning för omställningen.

Ineras initiativ till stöd för den nära vården

2023

- 1177
 - Införande av 1177 direkt i de tio första regionerna och i ytterligare regioner vid beställning.
 - Färdigställande av nya tidbokningstjänster.
 - Etapp 1 Sammanhållen planering i 1177.se.
 - Utveckling av ny ombudstjänst i 1177.se som ska styra åldersgränser och ombudshantering i 1177.se samt erbjudas som en fristående tjänst till regionerna.
 - Utveckling av samtyckestjänst i 1177.se.
 - Färdigställande av nytt verksamhetsstöd i sjukvårdsrådgivning.
 - Erbjudande om införandestöd för tjänster som tidbokning, listning, högkostnadsskydd, digitala kallelser och inkorgsmeddelanden.
 - Visualisering av färdplan mot målbild 1177.
 - Ge invånare möjlighet att via 1177 ta del av information om publicerade hjälpmedelsprodukter. Sjukvårdshuvudmän publicerar idag, genom Ineras Hjälpmedelstjänst, de produkter som finns tillgängliga i respektive region och kommun.

2024

- 1177
 - Fortsatt vidareutveckling av 1177 direkt och införanden i flera regioner.
 - Etapp 2 Sammanhållen planering i 1177.se.
 - Fortsatt utveckling av ny ombudstjänst och anpassning av 1177-tjänsterna.
 - Införande av nytt verksamhetsstöd i sjukvårdsrådgivning.
 - Erbjudande om fristående hänvisningstjänst för öppenvården samt aktörer som SOS Alarm och ambulanssjukvården.

2025

- 1177
 - Fortsatt utveckling av 1177 direkt.
 - Fortsatt införandestöd och stöd till nyttohemtagning.
 - Etapp 3 Sammanhållen planering i 1177.se.
 - Fortsatt anpassning och förbättring av e-tjänster.

Kunskapsstyrning

Målsättningen för regionernas system för kunskapsstyrning är att åstadkomma en mer kunskapsbaserad, jämlik och resurseffektiv vård av hög kvalitet. Bästa kunskap ska finnas tillgänglig och användas i varje patientmöte. En omfattande organisation har byggts upp i regionerna, där varje region ansvarar för ett antal nationella programområden. En lång rad expertgrupper, arbetsgrupper och samverkansgrupper utarbetar kunskapsmaterial, standardiserade vårdförlopp och stöd till verksamhetsutveckling, uppföljning och analys.

Ineras initiativ till stöd för regionernas system för kunskapsstyrning

2023

- Kunskapstjänster
 - Lansering av ny webbplats för kunskapstjänster.
 - Fortsatt utveckling och strukturering av kunskapsstöd i en ny plattform.
 - Anslutningsstöd till kunskapsstöd via API:er.
 - Ny målbild för distribution av vårdens kunskapsstöd och verktyg.

2024

- Kunskapstjänster
 - Vidareutveckling av vårdportal och fortsatt innehållsutveckling.
 - Integration av Vårdhandboken och Rikshandboken i barnhälsovård via API:er.
 - Förstudie inloggad del för åtkomst till verktyg med en inloggning.

2025

- Kunskapstjänster
 - Fortsatt utveckling av vårdportal och innehållsutveckling.
 - Eventuell integration av nationella verksamhetstjänster i vårdportal.

Nya vårdinformationsmiljöer

Flera regioner har upphandlat eller håller på att upphandla nya vårdinformationsmiljöer. En vårdinformationsmiljö kan omfatta exempelvis journaldokumentation, vårdplaner, beslutsstöd, resurshantering och läkemedelslista. Införandet av de nya miljöerna innebär att ett stort antal av Ineras tjänster ska anslutas på nytt. Nya vårdinformationsmiljöer kan även innefatta att andra verksamhetsområden, exempelvis tandvård.

Parallellt med införandet av nya vårdinformationsmiljöer kommer befintliga anslutningar fortsatt att driftas mot regionernas gamla vårdinformationsmiljöer. De senare kommer att fasas ut när de nya miljöerna finns på plats.

För att möta de nya behoven från regionerna vid införandet av nya vårdinformationsmiljöer behöver Inera etablera ett projekt med respektive region som stöttar på strategisk, taktisk och operativ nivå, med hela Ineras produktportfölj.

Förväntade nyttor är att regionerna upplever att Ineras leveranser av anslutningar och hantering av regionernas behov av förändrade tjänster går fortare och är enklare jämfört med i dag, sker på samma eller liknande sätt för alla tjänster och anslutningar, samt är koordinerade med regionernas införandeplaner.

Ineras initiativ till stöd för nya vårdinformationsmiljöer

2023

- Anslutning av tredjepartsprodukter
 - Utforma möjlig anslutning av tredjepartsprodukter till Ineras infrastruktur och tjänster, såsom smidiga informationsflöden mellan journalsystemens egna invånarappar och Inera.
- Anslutningsprocess
 - Arbetet fortsätter med att förenkla och harmonisera anslutningsprocessen så att regionerna kan ansluta till tjänster och tjänstekontrakt på ett mer anpassat sätt och i större omfattning.

2024

- Nya möjligheter för avancerat stöd
 - Proaktivt arbete med att analysera nya möjligheter som uppstår genom att regionerna inför modernare miljöer för vårdinformationen, t.ex. ökade förutsättningar för strukturerad dataanalys.

2025

- Nya möjligheter för avancerat stöd
 - Fortsatt proaktivt arbete med att analysera nya möjligheter som uppstår genom att regionerna inför modernare miljöer för vårdinformationen, t.ex. ökade förutsättningar för strukturerad dataanalys